

og het gerucht
en dat niet
hans zoo ging
Leens, in de

kracht, in ijver,
en. Verre is hij
aan het papier,
ansel prediken,
op de studeer-
ingen aanvallen,
gen, zelfs vallen
sprak van hem
psherbergen, in
water en langs
effige behuizing-
zoekt, preekt,
in deze dingen
genooten. Toch
gezet, niet over
doch de Geest
aan de schrijf-
e toespraak
k en haast zich
vandaar! Hij
Hij wacht; die
acht den ander
is het geschied
eschrevene, dat
chreven met de
t licht te doen
de dat anderen
erder geroepen
m geeft zooveel
is uit de pen
l naam en Van
nd van inhoud
aist gericht op
ler ook op dat
eden zijner ge-
moet wachten
oor de scharen
ande plaats te
et zal hem niet
idigen dorpsdo-
er wezen; deze
lsvrucht! Laten
laten overmoed-
oppervlakkige
en eenvoudigen
reken en schrij-
rde hem niets,
s groot in zijn
emende kennis,
illers; De Cock
t waardeeren
erden; De Cock
ofste tegenstan-

heid hem terug
it te doen zien,
ig hem in den
drecht, met een
aardoor dat be-
lonig met koste-
et Credo der
Cock in eens
erk openbaarde
eren, Achter de
Gerardus Theo-
s van den stad-
een der meest
lands, ging De
et Tractaat van
k op en achter

G. KEIZER
Vordt vervolgd.)

EN
RWUS

onstateeren, dat
in en de Lagere
en in de rechte
ook wordt ver-
e samenwerking

ik nu in „Gezin
or Leeraren en
erwijs, een dis-
hen ouders en
laatste nummer
in ziedaar mijn
uillende scholen
ed van de zijde
amissies en ver-

t er geen klach-
ters klagen, dat
verk. Ze moeten
En de leeraren
er ouders maar
an de kinderen

doelmatig te maken. Bij het geven van cijfers wordt er naar guasten en gaven gehandeld. Van een objectief, eerlijk waardeeren van de kinderen is bij sommigen geen sprake. Wie maar in de gunst staat, kan het halen, wie uit de pas is, kan het niet zoo maken, dat de verholgen leeraar tevreden is.

Maar ook de school heeft klachten. De ouders hebben, zoo klagen de leeraren, heel weinig te zeggen over de kinderen. Visites en pretjes tot in de nacht komen al te veel voor; de jongens brengen hun tijd op het sportveld door. Van serieuze werken is geen sprake. En als de school dan een beetje de schroeven aandraait, dan komen de klachten. Daarom moet er eens gepraat worden, zoo meenen vele ouders. En m.i. moet de school daarop ook prijs stellen.

Prof. van Poelje heeft onlangs bij het openen van een school gezegd, dat de ouders het onderwijs door de oogen van hun kinderen zien — vandaar die spanning tegen de school. Ik geloof, dat heel velen dit als waarheid moeten erkennen. Er is maar een heel gering contact tusschen de ouders en de leeraren bij het M. O. Van een persoonlijk bezoek bij de ouders door de leeraren of van de ouders bij de leeraren komt als regel niet veel terecht. Dat zou anders ook een uitstekende maatregel zijn. Dan smelten heel wat moeilijkheden als sneeuw voor de zon. Vele kinderen, ook als ze al wat grooter geworden zijn, hebben een te gemakkelijke taak, om de leeraren bij hun ouders in een door hen gewenscht licht te plaatsen. Een enkel gesprek brengt de zaken, vooral de klachten wel weer tot zuiverder proporties terug. Dan behoeven de ouders niet meer door de oogen van hun kinderen te kijken. Ook krijgen de leeraren wel eens een andere kijk op de kinderen, op de omstandigheden, waaronder ze moeten werken, ook op de opofferingen, die de ouders zich vaak moeten getroosten, om hun kinderen een kans in het leven te bieden. Dat maakt wel eens voorzichtig in het treffen van maatregelen en het nemen van beslissingen. Heel wat ouders hebben het al gelukkig gevonden, dat er ook nog een ander contact met de school bestond dan alleen het rapport, drie, vier maal in het jaar. Want ook dat rapport geven de kinderen aan de ouders met de noodige toelichtingen en het behoeft weer geen betoog, dat ook die toelichtingen niet altijd even objectief zijn. „Van dat onvoldoende cijfer begrijp ik niets, mijn proefwerken waren allemaal voldoende“. „O ja, voor dat vak hebben ze allemaal onvoldoende“. „Bij die meneer kan ik nooit een goed cijfer krijgen“.

Mij dunkt, het is duidelijk, ook ons Middelbaar Onderwijs heeft behoefte aan contact, aan samenwerking. En men moet dat zoeken in samenwerking, bij bezoeken of ook in het werk van ondercommissies en op ouderavonden.

Gr.

G. MEIMA.

Zichtbare en onzichtbare kerk.

In het (ethische) „Algemeen Weekblad“ schrijft Dr J. F. Beerens een artikel over „de aantrekkingskracht van Rome“. Nagegaan wordt hoe het komt, dat velen zich tot Rome voelen aangetrokken. Een der oorzaken, gelijk Dr B. ze ziet, volgt hier:

In de derde plaats noemen wij haar waarnembaarheid. In 't Protestantisme wordt onderscheid gemaakt tusschen de zichtbare en de onzichtbare kerk. De zichtbare kerk is de onvolkomene, zondige kerk. De onzichtbare is de ware, eeuwige, goddelijke. Maar — helaas — wordt aan deze laatste door vele Protestanten weinig gedacht. Zij stellen zich tevreden met de onvolkomene, zichtbare. De onzichtbare kerk is voor hen vaak een platonische idee of een pro-memorie-post. Op deze wijze wordt de zichtbare kerk van haar eeuwigen, onvergankelijken inhoud beroofd. Hoe geheel anders is 't in de R.-K. kerk. Daar geen scheiding tusschen zichtbare en onzichtbare kerk, tusschen menschenlijke vorm en goddelijk ideaal.

Wij kunnen de redeneering verstaan, maar moeten levens opmerken, dat de gereformeerde theologie aan het hier sprekende bij „vele Protestanten“ aanwezige misverstand geen schuld heeft. Want zij kent geen onzichtbare kerk, die goddelijk zou zijn, tegenover een zichtbare, die menschenlijk heeten moest. Zij kent de grens tusschen God en mensch, en noemt daarom een geschapen ding nooit goddelijk. Zij noemt — de beeldspraak blijve voorts onbesproken — de zichtbare en de onzichtbare kerk „twee zijden van dezelfde zaak“ en weet voorts de hypocrieten hun plaats te wijzen: „in de kerk, doch niet van de kerk“. Niet van de kerk als onzichtbaar, dus ook niet van de kerk als zichtbaar. Kende men de gereformeerde theologie maar beter.

Prof. Lindeboom kreeg eindelijk gelijk.

In het doopsformulier zijn enkele wijzigingen aangebracht; men schaffe zich maar de uitgave van de N.V. J. H. Kok U.M. aan, waarop we reeds wezen, en men kan er kennis van nemen. De Bouwman van Leiden vestigt op

enkele veranderingen de aandacht in „Leidsch Kerkblad“:

In het gebed komt een belangrijke en gelukkige wijziging voor.

Er stond: „opdat het (kind) met Hem in Zijn dood begraven worde“.

Het heeft mij al wat vaak in den weg gestaan dat ik dat telkens bidden moest.

Iemand wordt wel begraven in een graf, maar toch zeker niet in den dood.

En dan nog wel in den dood van een ander!

De H. Schrift zegt het ons ook anders. Duidelijker en vollediger.

Deze zegt in Koloss. 2:12: „zijnde met Hem begraven in den Doop, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt“. En in Rom. 6:3 en 4: „Of weet gij niet dat zooveel als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood“.

Dat is een heel andere voorstelling.

Hier wordt ons geleerd, dat de H. Doop ons o.a. is het sacrament om ons te beteekenen en te verzegelen onze gemeenschap met Christus in Zijn dood, in Zijn sterven. Zoo wordt ons geleerd, dat wij dus gedoopt worden in Zijn dood, gelijk de indompeling in het water ons dat indalen in den dood beteekent.

Door den doop in den dood sterven we met Christus op sacramentele wijze en worden we met Hem begraven.

Welnu, dat drukt het gewijzigde formulier thans gelukkig duidelijk uit door de woorden: „opdat het (kind) met Hem begraven worde door den doop in den dood“.

Reeds zeer lang geleden heeft Prof. Lindeboom op deze wijziging aangedrongen. Hij deed dat in een uitvoerig en uitstekend gedocumenteerd betoog. Maar het mocht toen niet baten. We zullen maar niet nagaan waarom niet. We zullen ons maar liever verblijden, dat nu eindelijk na zijn dood deze allerminst conservatieve pleiter aan de deur van het kerkelijk geweten gelijk heeft gekregen.

Nieuwe Spelling! Op de Helling?

Onder dit opschrift schrijft „De Groene Amsterdammer“ (H. Bouma) enkele rijmpjes:

VIII.

'k Bezweer U onder ede Heren, dat ik duidelijk zag,
Hoe tussen die en deze, die beschuldigde kortaf
Bedreigde met een onderwette dagge, kortweg dag,
Een heet dispuut ontstond. De derde man nu gaf
Beschuldigde ineens een ongemene slag. —
Waarop de Rechter vroeg:
Wie dreigde en wie sloeg?
Professor J. v. Ginneken
Zat stiltejes te grinnen.

IX.

Is dit dan de inzet van 't proces
Van Hollands Hollands op de fles?

X.

Och, als men schrijft: de valse slager prees het vlees als
mals aan,
Dan is dat nog in genen vierkant naast de bal slaan,
Het is bezuiniging, wel ja, en wat is daar voor
mals aan!

XI.

Men stopt de oo's in d'oude doos, hoewel dit toch maar
waar is:
Een dromend dichter staat nu dichter aan een dromedaris.

XII.

Maar ook, men mag een ezel nog op onderwette wijze
zadelen.
De Hooggeleerde Heren zagen daarin helemaal geen
nadelen.
Ook dit:
Rijkaard nu luister, gij moet nog even goed
Bedelen wie bedelen van Uw overvloed.

De nieuwe spelling — helaas. Mevr. Kuyper—Van
Oordt schreef er een frisch artikel tegen in „Timotheus“.
K. S.

W. G. van de Hulst, Gedenkboekje ter herinnering aan onze Koningin-Moeder.
's Gravenhage — D. A. Daamens Uitgeversmaatschappij.

De zware slag, die de vorige maand ons Vorstelijk Gezin trof is zoo kort gevolgd op de vorige, dat nog de gedenkschriften, die naar aanleiding van dat droef gebeuren verschenen, in de pers niet alle besproken zijn. In ons blad is tenminste nog niet genoemd het aardige boekje, dat de bekende verteller W. G. v. d. Hulst heeft ontworpen als een gedenkschrift voor de kinderen. In prettigen verteltrant volgt hij heel het leven van Koningin Emma, van dat ze op den 2en Augustus 1858 te Arolsen in Waldeck-Pyrmont werd geboren, tot ze den 20en Maart 1934 in Den Haag is overleden, en dat gezegende leven teekent hij als een leven van zorg voor haar volk, voor het koninklijk gezin, voor allerlei belangen. Daarbij laat hij alle accent vallen op de goedertierenheden Gods, die in dit leven zelf tot openbaring zijn gekomen en door dit leven over ons volk en zijn bestaan hebben geglansd. Wie de edele Landsmoeder geweest is en wat ze heeft gedaan en gedacht, hoe ze leefde uit het geloof en daardoor zich gegeven heeft aan den arbeid der dienende liefde, toen de regeertaak was geëindigd, hoe ze eindelijk is ontslapen in de armen van haar Heiland, dat alles doet v. d.

Hulst zien, en, wat nog meer is, voor het kinderbesef leven, zoodat metterdaad zijn boekje een gedenkschrift geworden is, dat een schoone herinnering aan de overleden Vorstin bewaart en opwekt tot liefde en trouw, gelijk zij liefde en trouw heeft getoond. Veel aardige illustraties uit alle perioden van haar leven versieren den tekst. Er is vrijwel geen bladzij, die niet een grootere of kleinere foto of tekening draagt. De prijs is zoo gesteld (f.0.90), dat het boekje binnen ieders bereik ligt; bovendien is er bij afname in getallen reductie mogelijk.
C. T.

H. te Merwe, Als het leven bloeit.

Zwolle — La Rivière en Voorhoeve.

Dit vlot geschreven jeugdboek is een verhaal van schoolleven. Verteld wordt het lief en leed van een „examenklas“ van een chr. Ulo-school, waar dus hard gewerkt moet worden en veel toewijding noodig is, maar waar, vooral dank zij het Hoofd der School, een prettige geest heerscht en de arbeid een vreugde is. De gepaste afwisseling wordt niet vergeten en maakt mede deel uit van den inhoud van het boek. Straks maakt de lezer ook de examendagen mee, de vreugde voor de meesten, de teleurstelling voor de enkelen en hij doorleeft mede de spanning, de geestelijke spanning ook, waarin die uit-slag brengt.

't Boek is in den goeden toon geschreven, christelijk in zijn geest en strekking, frisch en fleurig, en voor onze scholieren prettige, maar ook verrijkende lectuur.

C. T.

W. G. van de Hulst, Ergens in de wijde wereld.

Nijkerk — G. F. Callenbach.

Weer een jongensverhaal van Van de Hulst, dat bij het begin een jongen doet ontmoeten, ergens in de wijde wereld op een klein zolderkamertje met een schuin raam en aan het eind dienzelven jongen op zijn zolderkamertje doet vinden; de eerste keer is het donker buiten en in hem, de tweede maal licht in zijn jonge ziel, want hij bidt. Wat er tusschen die beide momenten ligt vormt den inhoud van het verhaal, dat al de qualiteiten bezit van de Van-de-Hulst-vertelling. Henk Poeder gaf aardige illustraties.

't Boekje is bestemd voor jongens van de middelste schooljaren, 9- à 10-jarigen dus.

C. T.

M. Praamsma, Op den rand van het nest.

Baarn — Konings Uitgeverij.

Een soortgelijk boek, maar voor wat oudere scholieren, bovendien in de eerste plaats meisjesboek, 't Verhaalt ook van een „examenklas“, maar dan van een christelijk meisjesinternaat met leerschool voor onderwijzeres. Geest en sfeer zijn daar op die school heel goed; in vreugde zoowel als in moeilijkheden is er het christelijk cachet, dat beide adelt. Verschillende leerlingen komen naar voren en worden in hun persoonlijke gesteldheid getekend, maar ook van de meisjesgemeenschap in haar geheel wordt een beeld gegeven, dat aantrekkelijk is door een veelszins fijne kleur. De gezamenlijke Kerstviering, de openbare belijdenis, straks het examen, dat voor een der meisjes een teleurstelling brengt, zijn de momenten, die den dieperen inhoud van het leven accentueeren en daarbij is de Directrice een echte leidster. De laatste bladzijden, die van het uiteengaan der vriendinnen vertellen, als ze de school gaan verlaten, stellen den lezer voor de geopende poort van het leven van deze jonge menschen, en doen den ernst beseffen van het nu voor eigen verantwoording komen.

Ook dit boek bevelen we gaarne aan. Voor oudere schoolmeisjes is het geschikte en zeker ook vruchtbare lectuur.

C. T.

De Redactie ontving ter aankondiging:

Mei- en Juni-afleveringen van „De Spiegel“, (Uitg. Gebr. Zomer en Keunings U.-M., Wageningen), waarin o.m. de aandacht verdienen artikelen over De economische toestand in Duitschland, de nood der Christenen in Duitschland, het Suezkanaal; voorts biografische artikelen over Rockefeller, Marconi, S. Lagerlöf, Jenner, Columbus, Masareyk, Higgins, Pierson, Trotzki; belletristische bijdragen en de gewone actuele rubrieken en illustraties;

de afl. April—Juli van „Het Schouwvenster“ (Uitg. Prinsengracht 493, Amsterdam), waarin o.m. artikelen over de abdij van Poisy, Willem Beukelszoon, den uitvinder van het haringkaken, tournooien, de Belgische dynastie, Spurgeon. Voorts natuurstudien, verhalen, personalia, actuele foto's. Bij iedere aflevering is weer „Het kleine Schouwvenster“ voor kinderen;

de afl. April en Mei van „De Jonge Vrouw“, (Uitg. Bosch en Keuning, Baarn). In de eerste vinden we o.m. foto's en artikelen over Koningin Emma, over de psychologie van Kinkel, over allerlei praktische dingen. Voorts foto-reproducties, eenige schetsen en verzen. In de tweede artikelen over wat noodig is voor de geboorte van den zuigeling, geschenken voor baby, de hygiëne van de aanstaande moeder, de praktische voorbereiding voor de bevalling, baby en de burgerlijke stand, de baby en de andere kinderen. Verder weer over handwerken en praktische dingen, foto's, verzen, schetsen. Beide afleveringen geven ook een korte meditatie;

de April-afl. van „Predikanten en Dokters“, (N.V. G. J. A. Ruys' U.-M., Zutphen), tweemaandel. tijdschr. met artikelen over Ouders en Kinderen, Eugenetiek, Uit mijn herderlijke Praktijk (van Dr Timmer te Ermelo);

de afl. Maart tot Mei van „De Zaaier“, Blad ter verbreiding van de christelijke gedachte in Indië, corr. v. Nederl., Fa W. Kirchner, Bloemgracht 133, Amsterdam, waarin o.m. art. over Christendom en Oorlog. Uren met den Bijbel, Nommensen, De menschen en de dood, Huis-catechisatie;

„Het Zendingblad van de Gereformeerde Kerken in Nederland“, afl. April-Juni, uitg. drukkerij „Vada“ Wageningen, met de gewone mededeelingen van het zendingsterrein en personalia;

de afl. April—Juni van „Ons Reisblad“, Orgaan